

بزرگداشت "روز جهانی زن" در تبریز

گزارش و عکس: سارا آذری
13-03-2012

مدرسه فمینیستی: 8 مارس، روز جهانی زن، امسال (18 اسفند 1390) نیز همچون سالهای گذشته با برگزاری مراسم گوناگون در تبریز گرامی داشته شد. اگرچه فضای متصلب حاکم بر جامعه و نیز تهدید زنان فعال جهت برگزار نکردن مراسم روز جهانی زن، محدودیت های فراوانی برای فعالین جنبش زنان آذربایجان ایجاد کرده بود با این حال طبق روال سالهای گذشته، گردهمایی ها، کارگاه های آموزشی، ایجاد فضاهای گفتگو، و توزیع کالاهای فرهنگی در سطح شهر تبریز، برگزار شد.

کارگاه آموزشی: به مناسبت روز جهانی زن «کارگاه های آموزش حقوقی» با موضوع ضرورت «شروط ضمن عقد» و راهکارهای ثبت آن در سند ازدواج، برگزار شد. این کلاس واره آموزشی با استقبال شرکت کنندگان و برخورد فعال آنان مواجه شد به طوری که مقرر گردید چنین کارگاه هایی در دانشگاه ها و برای دانشجویان نیز برگزار شود.

کوهنوردی دسته جمعی: انگار که سنت کوهنوردی دسته جمعی در ایام روز جهانی زن، یکی از سنت های ریشه دار زنان آذربایجان شده است زیرا همه ساله به مناسبت هشتم مارس، این «حرکت سیال فرهنگی، ورزشی» با مدیریت زنان صورت می گیرد. امسال نیز این مراسم دسته جمعی، از جمله برنامه های از پیش تدارک شده توسط زنان فعال تبریزی بود که همراه با برنامه های جانبی (از جمله بحث و گفتگوی آزاد) برگزار شد. محوریت بحث های ارائه شده در این مراسم عمدتاً بر موضوع استقلال جنبش زنان آذربایجان تمرکز داشت. برخی از شرکت کنندگان معتقد بودند که جنبش زنان آذربایجان می بایست از گفتمان غالب در آذربایجان مستقل باشد و در چنین گفتمان های کلان نگر، منحل نشود. منظورشان استقلال این جنبش از حرکت ملی و هویت طلبانه بود که البته موافقان و مخالفان در این مورد به کنکاش و تبادل نظر پرداختند. طبعاً چنین بحث دامنه داری نمی توانست در یک روز، به نتیجه برسد بنابراین قرار شد که باب گفتگوی این مبحث مهم، همچنان گشوده بماند و در فرصت های آینده نیز پیگیری شود. برگزاری جلسه ی ادبی با محوریت شعر زنان به زبان ترکی: سابقه شعرخوانی زنان در هشتم مارس و برگزاری جلسات شعر به زبان ترکی، به سالهای گذشته می رسد. امسال نیز در این مراسم که با شرکت شعرای جوان تبریزی برگزار شد شرکت کنندگان شعرهایی را که در ارتباط با زنان و به زبان مادری شان (ترکی) سروده بودند خواندند. رویکرد اغلب سروده های این گردهمایی، بر وضعیت زنان در اجتماع تمرکز داشت و نیز انعکاس ستم ها و تبعیض هایی بود که زنان آذربایجان به دلیل زن بودن شان، متحمل می شوند.

از جمله فعالیت های دیگر این روز زنانه، دیدارهای صمیمانه با خانواده های زندانیان سیاسی اعم از زندانیان حرکت ملی آذربایجان، جنبش سبز و سایر فعالان و کنشگران مدنی و سیاسی بود. دیدار با خانم «فرانک فرید»: فعال پیشکسوت جنبش زنان آذربایجان و قدردانی از خدمات فرهنگی، ادبی و اجتماعی ایشان به پاس سالها تلاش خستگی ناپذیرش با نابرابری و تبعیض جنسیتی. فرانک فرید نخستین زن آذربایجانی است که از زمان پس از انقلاب به دلیل فعالیت هایش در رابطه با مسائل زنان در 2 اسفند 1390 محاکمه شد. او همچنین چندی پیش در دادگاه عمومی - جزایی تبریز به اتهام اخلاص در نظم عمومی از طریق شرکت در تجمعات محاکمه شد که هنوز رأی این دادگاه به وی ابلاغ نشده است.

گزارش سالیانه: از مدتها پیش، ضرورت تهیه ی گزارش و ثبت اجحافات و ظلم هایی که بر زنان آذربایجان روا می شود، بین زنان فعال آذربایجان، مطرح بود. زیرا تهیه و ثبت چنین ناروایی هایی، و بازتاب آن به افکار عمومی جامعه، به خودی خود سبب می شود که جامعه نسبت به چنین تبعیض هایی واکنش نشان دهد و این امر، می تواند به طور نسبی از گسترش بی رویه این فجایع، ممانعت کند. خوشبختانه امسال در روز جهانی زن، توانستیم چنین گزارشی را البته به طور موجز و مختصر، تهیه و تنظیم کنیم و پس از تکثیر در اختیار علاقمندان قرار دهیم. تعدادی از این گزارش مختصر با عنوان «خلاصه گزارش سالانه از نقض حقوق زنان در آذربایجان» در سطح شهر نیز توزیع شد. اهدای کارت پستال: در 8 مارس امسال، فعالیت ها متنوع و بسیار انرژی بخش بود از جمله: کارت پستال هایی بین مردم توزیع شد که این کارت ها حاوی «شروط ضمن عقد» است. طراحی این کارت پستال ها بسیار زیبا، همراه با نقاشی چشم نواز از دو قلب عاشق (به نشانی همدلی و همبستگی زوج های جوان)، است. متن داخلی این کارت پستال ها با عنوان «درج شروط ضمن عقد در عقدنامه: راهی برای تشکیل خانواده مدنی» به تشریح ضرورت درج این شروط در عقدنامه می پردازد. این کارت ها جهت آشنایی عموم مردم از نحوه برقراری ضمانت بیشتر و شرایط عادلانه تر عقد فرزندان شان، به آنها هدیه می شد. مردم هم از کارت ها به شدت استقبال می کردند. توزیع کتابچه آموزش مقابله با خشونت خانگی: از دیگر فعالیت های فرهنگی و آگاه گرانه، می توان به کتابچه های «آموزش مقابله با خشونت خانگی» (با عنوان روی جلد: «خانه باید امن باشد») اشاره کرد که توسط کنشگران زن بین خانواده ها توزیع شد. یکی از ابتکارها این بود که پیش از توزیع جزوه های آموزش مقابله با خشونت (که حاوی آدرس مکانهایی که زنان خشونت دیده می توانند در تهران به آنها مراجعه کنند) به همت زنان فعال تبریز، آدرس سازمانها و اماکن حمایتی در شهر تبریز به این دفترچه ها افزوده شد که زنان خشونت دیده در این شهر نیز در صورت مواجهه با خشونت و ضرب و شتم، بتوانند به این اماکن و سازمانها در خود تبریز مراجعه کنند.

امیدواریم که فعالیت هایی از این دست صرفاً به ایام روز جهانی زن، محدود و منحصر نشود و در همه ایام سال، این حرکت های فرهنگی و جمعی زنانه، نه تنها در آذربایجان که در سراسر ایران، تداوم یابد.